

[Christiani.]

ligationer, hvorved Kurserne er steget, ligesom jeg paaskønner de Bestræbelser, der — sikkert ogsaa paa den højtærede Finansministers Tilskyndelse eller med hans Billigelse — i den senere Tid har fundet Sted for at opnaa en almindelig Sænkning af Rentefoden. Vi er her inde paa den rigtige Linie, og jeg haaber, at den maa fortsættes. Jeg haaber, at den højtærede Finansminister maa sætte sine Kræfter netop ind paa disse to Punkter, og jeg haaber, at den højtærede Finansminister vil drage Omsorg for i Samarbejde med den højtærede Handelsminister, at Nationalbanken vil stille de nødvendige Midler til Raadighed for en Fortsættelse af de to Opgaver, som her er paabegyndt; thi det skal siges, at det er ikke til nogen videre Fornøjelse for Erhvervslivet, at det hedder sig, at Renten nu er saa og saa lille, hvis Resultatet er, at man ikke kan laane Penge til den Rente, og herpaa har det jo i de senere Aar skortet ganske overordentligt.

Men det er ikke nok, at vi gaar videre ad disse to Veje, vi maa føre Prisniveauet igennem paa de øvrige af mig omtalte Punkter. Vi maa ogsaa ned med Skatterne, og dér vil jeg særlig nævne de uretfærdige faste Ejendomsskatter, der hidrører fra Højkonjunkturperioden, og som er opretholdt under Forhold af en ganske anden Art. Hertil vil den højtærede Finansminister naturligvis straks sige, at han ønsker en Paavisning af, hvorfra Midlerne til at undvære disse Skatter skal komme. Dertil vil jeg svare, at de først og fremmest skal komme igennem Beparelser. Men saa tror jeg, at den højtærede Finansminister vil sige, at han kunde ønske, jeg vilde paavise, hvor disse Beparelser skulde komme fra. Med Undtagelse af Forrentning af den offentlige og da særlig den udenlandske Gæld vil alle øvrige Udgiftsposter paa Statens og Kommunernes Budgetter kunne bringes ind under en almindelig å jour Føring af det indre Prisniveau, men dette forudsætter ganske vist, at Prisniveauet ude i Erhvervslivet, i de private Erhverv, falder, og et saadant Fald er kun muligt gennem en tilsvarende Reduktion af Arbejdslønnen.

Her er jeg ved et af de Brændpunkter, som jeg gerne vil have Lov til at opholde mig lidt længere ved. Der er ingen Tvivl om, at Arbejdslønnen — hermed forstaar jeg ikke alene den Løn, som udbetales til den Del af Befolkningen, som vi i egentlig Forstand kalder Arbejderne, men Betalingen til alle forskellige Løntagere for de gen-

sidige Tjenester, vi yder hinanden —, er en af de vigtigste Faktorer, naar det gælder om at bestemme Prisniveauets Højde. Rundt regnet udgør Lønnen i denne udvidede Betydning $\frac{2}{3}$ af de Priser, som danner det daglige Prisniveau, hvorunder vi fører vort Liv.

En Sænkning af Lønnen vil altsaa straks have en meget betydelig Sænkning af Prisniveauet til Følge, og det er jo klart, at paa et saadant lavere Prisniveau vil en Række Virksomheder, som nu ligger udenfor Markedsgrænsen, komme i Gang. Det Byggeri, som ligger nede, fordi det er for dyrt at bygge, vil komme i Gang, og alle de Virksomheder, som ikke er i Stand til at optage Konkurrencen, enten fordi deres Vareprodukter i og for sig bliver for dyre til, at man kan købe dem, eller fordi Udlandet paa den ene eller den anden Maade gør sin Konkurrence gældende, vil paa det lavere Prisniveau være i Stand til at genoptage deres Virksomhed og derved beskæftige en meget stor Del af de henimod 150 000 arbejdsløse — et Tal, der er større, end det nogen Sinde har været siden Krigens Slutning, ja saa langt tilbage, som denne Generation kan huske. Det har øvet og øver stadig et voldsomt Tryk ud over hele vort Samfund.

Der har i Løbet af de senere Aar været Forhandlinger i Gang mellem de store Organisationer om at opnaa en Nedsættelse af Lønniveauet; der var Forhandlinger for knapt to Aar siden, i 1930. Vi ved, de endte praktisk talt resultatløst. Og der var Forhandlinger for et Aar siden. Paa det Tidspunkt var der meget faa her i Landet, der troede, at Krisen bare var et forbigaaende Fænomen, det var tværtimod gaaet op for en Række Mennesker, at vi var inde i en permanent Krisesituation, i hvert Fald i en Situation, som kunde vare i Aarevis. Det stod samtidig klart, at det under disse Forhold ikke vilde være muligt at opretholde det Lønniveau, som skrev sig fra helt andre Konjunkturperioder. Derfor fremsatte Arbejdsgiverforeningen et Forslag om at reducere Lønnen med 20 pCt. og samtidig dertil at knytte en Reguleringsformel, hvorefter Lønnen i Fremtiden skulde tilpasses under Hensyn til de Variationer i Prisniveauet, som maatte indtræffe. Jeg synes, det var et højest betimeligt, et udmærket Forslag, og jeg mener — og jeg mener det stærkere i Dag end nogen Sinde —, at det vilde have været en stor Lykke for Danmark, om det Forslag var blevet vedtaget.